

advies
aan b&w

Sector	: Bedrijfsvoering	Openbaar: ☒
Afdeling	: Financiën	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Peter Wijnen Tel.: (0495) 57 55 21	
Portefeuillehouder(s)	: J.M. Cardinaal	Nummer B&W-advies: BW-006909

ONDERWERP

Grondslagen begroting 2015

ADVIES

1. Akkoord gaan met de grondslagen voor de begroting 2015.
2. De grondslagen voor de begroting 2015 via de TILS-lijst ter kennis brengen van de raad.

TOELICHTING[Invulinstructie]Relatie met vorig voorstel:

nvt

Algemeen:

In de grondslagen begroting 2015 worden de uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2015 aangegeven. De loon- en prijsstijgingen zijn gebaseerd op de meest recente verwachtingen van het Centraal Planbureau.

Een belangrijk aandachtspunt in deze nota is het onderdeel prioriteiten waarin nadrukkelijk wordt gewezen op het feit dat de aanvragen voor prioriteiten voor het jaar 2015, zoals die in de begroting 2014 zijn opgenomen, het budget ruim overschrijden. Gelet op de financiële situatie van de gemeente Weert en de noodzaak tot bezuinigen, zijn er nauwelijks of geen mogelijkheden voor nieuwe aanvragen en zal er een strenge afweging moeten plaatsvinden.

Argumenten:

nvt

Weert, 24 januari 2014		S		B	W	W	W	W
De directeur, 			akkoord					
			bespreken					
Behandeling uiterlijk in college van 11 februari 2014								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.:

Akkoord met advies
11 FEB. 2014

Nummer: 29

De Secretaris

Totaal aantal pagina's: 2
Pagina 1

Kanttelingen:

nvt

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

[Invulinstructie]

nvt

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

[Invulinstructie]

nvt

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

❖ Raadsleden

Nadere specificatie: nvt

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

❖ TILS-lijst

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

[Invulinstructie]

Intern:

nvt

Extern:

nvt

BIJLAGEN

Openbaar:

Niet van toepassing

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Grondslagen begroting 2015

Inleiding

Voor de samenstelling van de begroting 2015, inclusief meerjarenramingen tot en met 2018, worden zoals gebruikelijk kaders en uitgangspunten opgesteld.

In deze grondslagen begroting 2015 komen de volgende onderwerpen aan bod:

- salarismutatie
- prijsmutatie
- rentepercentages
- opzet ramingen begroting 2015 en meerjarenramingen
- (personeels)prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Salarismutatie

De salariskosten leggen een flink beslag op het budget van de gemeentelijke begroting. Het is daarom zaak om deze kosten zo nauwkeurig mogelijk te ramen. De berekening van de salariskosten voor een begrotingsjaar wordt gemaakt in de maand februari voorafgaand aan het begrotingsjaar. Het is mogelijk om in deze berekening een opslag op te nemen voor toekomstige salarisontwikkelingen.

Het laatste Cao-akkoord liep af op 31 december 2012. Er is in 2013 wel overleg geweest over een nieuwe cao, maar dat heeft tot op heden tot niets geleid. De nullijn voor ambtenaren is losgelaten, maar de rijksbegroting bevat geen nieuwe ruimte voor lonen

In het regeerakkoord van 29 oktober 2012 is opgenomen dat op voorwaarde van modernisering van CAO's en het in lijn brengen van de secundaire arbeidsvoorwaarden met kabinetsbeleid, financiële besparingen door het afschaffen van secundaire arbeidsvoorwaarden in dezelfde periode, kunnen worden ingezet voor stijging van het primair loon. De budgettaire arbeidsvoorwaardenruimte als geheel neemt hierdoor niet toe.

Aangezien de vakbond en de VNG nog niet tot overeenstemming zijn gekomen, wordt voor 2014 en 2015 uitgegaan van de verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB)

De salarisuitdraai van februari 2014 is de basis voor de opslag voor 2015. De geschatte ontwikkeling loonvoet sector overheid (inclusief incidentele loonontwikkeling) voor 2014 bedraagt volgens de meest recente ramingen van het CPB (december 2013) 2,5%. Het CPB geeft geen ramingen m.b.t. de loonontwikkelingen voor 2015. Daarom stellen wij voor om de loonstijging voor 2015 ook op 2,5% te stellen.

Peil 31-12-2013	100,000
Verwachte loonstijging in 2014 volgens CPB 2,5%.	<u>2,500</u>
Peil 1-1-2014	102,500
Verwachte loonstijging voor het jaar 1-1-2015 t/m 31-12-2015: 2,5% x 102,50	<u>2,563</u>
Peil 1-1-2013	105,063
Totaal opslagpercentage	5,063%, afgerond 5,1%

Overigens wordt opgemerkt dat in de gemeente Weert als uitgangspunt geldt dat loon- en prijsstijgingen op basis van de zogenaamde normeringmethodiek gecompenseerd worden door de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Indien tijdig een nieuwe cao wordt afgesloten zal hiermee bij het opstellen van de begroting 2015 rekening moeten worden gehouden.

Prijsmutatie

Bij het opstellen van de begroting wordt bij budgetten die daarvoor in aanmerking komen rekening gehouden met de jaarlijkse prijsmutatie.

Volgens de meest recente ramingen van het CPB van december 2013 (inflatie, cpi alle huishoudens) is de gemiddelde prijsmutatie in 2014 naar verwachting 1,5%.

Voor ontwikkelingen na 2014 publiceert het CPB geen ramingen. Daarom stellen wij voor om de prijsmutatie ook voor 2015 op 1,5% te stellen.

Op grond van bovenstaande wordt de volgende prijsmutatie voor de samenstelling van de begroting 2015 voorgesteld:

2014 ten opzichte van 2013: 1,5%

2015 ten opzichte van 2014: 1,5%

Voor een aantal lasten gelden naar alle waarschijnlijkheid afwijkende prijsstijgingen, zoals onder meer voor door de gemeente te betalen onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolrechten, zuiveringsheffing, waterschapslasten, kilometervergoeding bij gebruik eigen auto en verzekeringspremies. Informatie hierover verstrekt de afdeling Financiën in het voorjaar van 2014.

Rentepercentages

Inzet eigen vermogen

Voor de financiering van de gemeentelijke investeringen (activa) wordt zowel vreemd vermogen (aangegane geldleningen) als eigen vermogen (reserves) ingezet. Voor de aangegane geldleningen moet rente worden betaald, voor de inzet van het eigen vermogen hoeft uiteraard geen rente te worden betaald. Toch kost deze inzet in feite ook geld, immers de gemeente kan het eigen vermogen ook op een bankrekening zetten waardoor rente-inkomsten worden verkregen. Als dit zou worden gedaan, dan zou meer vreemd geld moeten worden aangetrokken voor de financiering van de investeringen. Enerzijds zou de gemeente dus geld moeten lenen en daarover rente moeten betalen, anderzijds zou de gemeente rente ontvangen over het op de bank gezette eigen vermogen (reserves). Omdat de rente voor het lenen van geld meestal hoger is dan de te ontvangen rente voor het op de bank gezet eigen vermogen, wordt het eigen vermogen ingezet als eigen financieringsmiddel. Bovendien zijn er in dit kader wettelijke voorschriften om te voorkomen dat gemeenten gaan speculeren dan wel min of meer als bank gaan functioneren.

Fictieve rente (bespaarde rente)

De gemeente hoeft over de inzet van het eigen vermogen (reserves) om investeringen te financieren geen rente te berekenen. In de plaats daarvan wordt fictieve rente berekend, de zogenaamde bespaarde rente. Naast de werkelijk betaalde rente is de fictieve rente onderdeel van de kosten van de investeringen (activa). De totale rentekosten (betaalde rente en fictieve rente) worden toegerekend aan de programma's (kapitaallasten) waardoor er ook een fictieve rente-inkomst ontstaat. Tegenover de fictieve rentekosten staat dus eenzelfde bedrag aan fictieve rente-inkomsten. De rente-inkomsten komen deels als bespaarde rente ten gunste van de exploitatie en voor het overige op de balans (reserves en voorzieningen).

Bepalen rentepercentages

Voor de begrotingssamenstelling 2015 moeten rentepercentages vastgesteld worden voor:

- a. Renteverrekening grondexploitatie.
- b. Reserves en voorzieningen van de algemene dienst.
- c. Investerings
- d. Rente omslagpercentage vaste/vlottende activa

a. Renteverrekening grondexploitatie

De grondexploitatie heeft haar activa (investerings) en passiva (reserves en voorzieningen) ingebracht in de boekhouding van de algemene dienst.

De investeringen van de grondexploitatie kunnen een enorme invloed hebben op de rentekosten voor de algemene dienst, terwijl dit eigenlijk budgettair neutraal zou moeten verlopen. Om deze beoogde financiële neutraliteit in de renteverrekening van de grondexploitatie te benaderen werd vanaf 2004 aan de hand van de rentetarieven op de kapitaalmarkt voor 10 jaar lineaire aflossing een rentestafel opgesteld. Aan de hand daarvan vond renteberekening voor de grondexploitatie plaats. Vanaf 2012 zal de renteberekening grondexploitatie nog steeds volgens een rentestafel plaatsvinden, maar tegen een percentage dat jaarlijks wordt vastgesteld. De bepaling van het rentepercentage gebeurt aan de hand van de werkelijk te betalen rente en de liquiditeitenprognose van het betreffende jaar. Voor 2015 is dit evenals in 2014 3,25 %.

b. Reserves en voorzieningen van de algemene dienst

Bij de begrotingsopstelling wordt uitgegaan van een rentevergoeding aan reserves en voorzieningen (bespaarde rente) wegens het gebruik ervan als financieringsmiddel. Tot 2012 was het percentage van de rentetoevoeging gebaseerd op de geldende kapitaalmarkt. Bij de vaststelling van de begroting 2012 heeft de raad besloten om in het kader van de bezuinigingen de

rentetoevoeging vanaf 2012 vast te stellen op 2%. Voor de begroting 2015 geldt dit percentage van 2%.

c. Investerings

Het percentage dat voorheen gebruikt werd voor de rentetoevoeging aan reserves en voorzieningen en dat gebaseerd was op de dan geldende kapitaalmarktrente, werd ook gebruikt bij de berekening van het financieringstekort.

Bij het financieringstekort wordt wel nog gerekend met de geldende kapitaalmarktrente. Op dit moment is dat, uitgaande van de kapitaalmarktrente voor leningen van 10-20 jaar, 2,5%.

In het kader van de bezuinigingen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2012 besloten om vanaf 2012 de rentetoevoeging van de overige reserves en voorzieningen naar de reserve majeure projecten niet meer te doen. Deze rente komt ten gunste van de exploitatie.

d. Renteomslag percentage vaste/vlottende activa.

Al meerdere jaren wordt getracht om de ontwikkelingen van rentekosten nauwlettend te volgen en in te schatten. Telkens moet achteraf geconstateerd worden dat de werkelijkheid anders is dan verwacht. Daarom zijn de voor- en nadelen van het toepassen van een vast omslagpercentage onderzocht. Alles tegen elkaar afwegend is bij het opstellen van de begroting 2013 besloten om het percentage voor de renteomslag van zowel de begroting als de jaarrekening voor de jaren 2013 en 2014 vast te stellen op 3,75%. Door de afwaardering binnen de grondexploitatie, afgedekt met inkomensreserves, komen er minder rentelasten op de kostenplaats kapitaallasten. Dit heeft een forse verlaging van het renteomslagpercentage tot gevolg, waardoor het vaste omslagpercentage verlaagd kan worden tot 2%.

Opzet ramingen begroting 2015 en meerjarenramingen

Op 19 maart 2014 zijn er gemeenteraadsverkiezingen voor de raadsperiode 2014-2018. Uitgangspunt bij de programmabegroting is dat de programma's voor een hele raadsperiode worden vastgesteld. Na de verkiezingen zal de raad naar verwachting een raadsprogramma vaststellen. Dit is een vertaling van het coalitieakkoord en aanvullende raadsinbreng met daarnaast mogelijk onderwerpen die door de ambtelijke organisatie worden aangedragen en die de komende jaren uitvoering behoeven. Op basis van dat raadsprogramma worden dan door de raad de nieuwe programma's voor de raadsperiode 2014-2018 bepaald. Dit houdt in dat het niet mogelijk is om in 2014 tijdig een voorjaarsnota 2014 met een beleidsmatige doorkijk naar 2015 gereed te hebben.

Na vaststelling van het raadsprogramma door de raad zal hiervoor een apart traject gevolgd worden en zullen de beleidsteksten in de begroting 2015 opgenomen worden.

De raadsbehandeling van de begroting 2015 vindt plaats op woensdag 12 november 2014.

Bij de ramingen van de begroting 2015 wordt uitgegaan van bestaand beleid. Correcties hierop kunnen plaatsvinden op basis van de eerder omschreven verwachte salaris- en prijsmutatie en autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen kunnen onder meer zijn:

- wijzigingen in de inkomsten of uitgaven op grond van eerder genomen besluiten of van bovenaf (Rijk) opgelegde maatregelen;
- wijzigingen in het aantal uitkeringsgerechtigden;
- uitbreiding van wegen, plantsoenen, riolering, etc.;
- wijzigingen van het ledenaantal van gesubsidieerde verenigingen.

Autonome ontwikkelingen worden door de budgethouder in overleg met de consultant van de afdeling financiën schriftelijk toegelicht en financieel vertaald. De wijzigingen in het aantal inwoners en het aantal woonruimten voor de jaren 2014 tot en met 2017 worden als volgt geraamd:

- Het aantal inwoners per 1 januari 2014 bedraagt 48.712. Dit zijn 130 inwoners meer dan op 1 januari 2013. In de periode 2008 tot en met 2011 heeft er jaarlijks een lichte toename van het aantal inwoners plaatsgevonden. In 2012 was er een afname van 79. Gelet op bovenstaand verloop wordt de mutatie in het aantal inwoners voor 2014 en volgende jaren, mede op basis van de 'Notitie demografische ontwikkeling' op nul gehouden.
- Tot en met 2013 werd de woningvoorraad gebaseerd op de CBS systematiek. Op basis daarvan bedroeg deze voorraad per 31 december 2013 24.062 woonruimten. Dit was inclusief de categorieën "capaciteit bijzondere woongebouwen" (bijv. kazerne) en "recreatiewoningen". Met ingang van 2014 is de telling van de woningvoorraad gekoppeld aan BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen). Daarbij zijn de categorieën "bijzondere woongebouwen" en "recreatiewoningen" vervallen. Het aantal panden met een woonfunctie per 1 januari 2014 in BAG bedraagt 22.359. Dit zijn 1703 woningen minder dan volgens de oude systematiek.

Bekend is dat de invoering van de BAG voor een grote groep van gemeenten zal leiden tot forse herverdeeffecten. Daarom is door het Rijk besloten om de invoering van de BAG voor het gemeentefonds pas in 2015 te laten ingaan en te koppelen aan de herijking van het gemeentefonds. Gelet op de forse daling van het aantal woonruimten moet er op gerekend worden dat de herverdeeffecten voor de gemeente Weert negatief zullen zijn. De mate daarvan is op dit moment echter niet aan te geven. De verwachting is dat de meicirculaire 2014 hierover meer informatie zal verschaffen

Het aantal woningen volgens BAG bedraagt per 1 januari 2014 22.359. De toename in de jaren 2014 tot en met 2017 wordt geschat op 100 woningen per jaar.

Opgemerkt wordt dat het proces om te komen tot een afgeronde BAG in 2014 wordt afgerond en dat er derhalve nog administratieve correcties plaatsvinden die van invloed zijn op de genoemde aantallen.

Voorts kunnen er aanpassingen plaatsvinden door kleine wijzigingen in de kwaliteit en/of de kwantiteit van door de gemeenten te leveren diensten en producten. Van deze aanpassingen geeft de budgethouder in overleg met de financiële consultant een onderbouwing die afzonderlijk in de toelichting op de ramingen vermeld wordt.

Ook voor het opstellen van de meerjarenbegroting tot en met 2018 wordt uitgegaan van aanvaard beleid, waarin autonome ontwikkelingen verwerkt zijn via een stelpost op het programma algemene baten en lasten.

Bezuinigingen.

Gelet op de meerjarige uitkomsten van de begroting 2014 en de drie decentralisatie (Jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet) per 1 januari 2015, zijn bezuinigingen onontkoombaar. Na de raadsverkiezingen van 19 maart 2014 zal het nieuwe college en de nieuwe raad hierin stappen moeten ondernemen.

Het is van belang om in 2014 tijdig een nieuw bezuinigingstraject uit te voeren.

(Personeels)prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Normaliter worden de prioriteiten en de vervangingsinvesteringen in de voorjaarsnota opgenomen. Bij de behandeling daarvan (voorjaarsbeschoouwingen) kan de raad dan haar specifieke mening geven, die als input gebruikt wordt voor de begroting. In 2014 zal als gevolg van de raadsverkiezingen geen voorjaarsnota wordt opgesteld. We wachten op het coalitieprogramma en op basis daarvan zullen de prioriteiten en vervangingsinvesteringen voor 2015 en volgende opgesteld worden. Tevens zullen hierbij de strategische bezuinigingen onderdeel van uitmaken.

Integrale afweging en besluitvorming (van zowel de prioriteiten, vervangingsinvesteringen als de strategische bezuinigingen) vindt plaats bij de behandeling van de begroting 2015.